

Довгі та моторошні Кузьці перші лісові ночі. Доки шарудить сіном, ладнаючи постіль у своїй маленькій хатинці під поріжком, нічого йому, крім того шарудіння, не чути: у лісі здається тихо, мирно, притуляйся бочком до Однокрила, заплющуй очі й спи. А як тільки вляжеться й сіно знишкне, приходять до нього всякі страхи — великі, малі а ще менші. Ліс видається тоді величезним чорним чудовиськом, що підкрадається до сторожки, зазирає у вікно, нишпорить попід стріхою, обнюхує поріжок і мацає своєю волохатою лапою, хто там є.

Удвох з Однокрилом, звісно, веселіше, не те що минулого літа, одначе страшененько. Однокрилові що? Поїв, погрався своїми блискітками і спати. Як той постоялець! А Кузьці розсадник сторожувати треба. Тут наслухай та наслухай.

Ба, чути!

Цок, цок, цок,— по стовбурі, по гіллі, по листі... Хрясь — і зачайлося щось біля самісінького поріжка.

Кузька наїжачився (а Однокрил спить!) і завмер, не дихаючи: хто це?

А воно ніхто. Суха гілочка на дереві одломила, падала на землю і чіплялася за живе ще гілля. А упавши — принишкла. От і все. І можна спати.

Але — що це знову? Трава торішня зашелестіла. Спершу далеко, потім ближче, ближче. Ось уже зовсім нібито поруч!

Кузька підхопився на тремтячих лапах (а Однокрил спить!), вигнув спину дугою і загарчав. Не дуже голосно, але не дуже й тихо, а так, щоб страховисько оте трав'яне, якщо воно вже близько, почуло і втекло геть, а якщо далеко, хай краще не чує і йде собі своєю дорогою.

А це й не страховисько ніяке, а миша в траві крадеться до зернини вареної пшениці, що Данило вранці, по рибу йдучи, загубив із торби. Знайшла, з'їла і подалася стежечкою вперед, до річки: може, старий ще одну зернину загубив?

І знову тихо в лісі. Тільки струмочок під горою, неподалік від сторожки дзуремить поміж камінцями, до річки поспішає. Чого він завжди поспішає? Адже річка від нього не тікає, бо її тримають круті береги, і вона щорік на одному й тому ж місці.

Кузька вже став був дрімати, як раптом у пітьмі щось закричало, лунко шелеснуло по листі і — вмовкло. Кузька забився в куток свого

гнізда (а Однокрил спить!) і загавкав од страху: хто кричить опівночі в лісі?

А то птаха — бусол. Заснула на дереві, та так солодко, що й кігті, якими за гілку вчепилася, розціпила уві сні і почала була падати вниз. І, падаючи, кричала з переляку. Потім згадала, що є ж у неї крила, махнула ними раз-удруге і знову опинилася на гілляці. Навіщо ж було галасувати? Ах, яка незатишна ніч випала.

Заснув Кузька аж удосвіта. І то ненадовго, бо почув крізь сон, як поблизу щось важко засапало й сказало:

Хр-ро! Хр-ро!

Кузька задки виборсався з-під порога (а Однокрил спить!), огледівся й завмер од переляку: край розсадника, високо підкидаючи землю довгим писком, рився величезний вепр.

Виверне молоденьке деревце, хрум корінець — і плямкає, а іклами клацу, клацу — наче хтось камінь об камінь товче... Кузька вже хотів був шаснути назад, під поріг — хто ж подужав таке одоробло! — та не встиг:

від ранкової прохолоди те сталося чи з переляку — чхнув! Вепр перестав жувати, незграбно, всім своїм важким тулубом повернувся до Кузьки й погрозово хрюкнув. Це розсердило Кузьку: шкодить та ще й погрожує?!

Він дзвінко загавкав і кинувся на злодія, забігши збоку. Доки вепр вайлуватو обернувся до нього передом, Кузька встиг укусити його за задню ногу й відскочити. Вепр закрутився на всі боки, люто хрюкав і цілився підчепити Кузьку іклами. А Кузька навколо нього — як покотьюло: то за ногу, то за хвіст ухопить розбійника, аж той кувікає від болю. На ґвалт виліз із-під порога Однокрил. Підскоком, махаючи здоровим крилом, він теж підбіг до вепра й сердито каркнув.

Той на нього навіть не глянув, а, влучивши мить, підкинув Кузьку писком угору так високо, що він полетів, як м'яч.

Цього Однокрил уже не стерпів — скочив вепрові на шию й з усієї сили клюнув його поміж вуха...

Хтозна, як би все це скінчилося, коли б із сторожки не вибіг Данило — сонний, у самій білизні й з рушницею в руках. Побачивши бійку, вигукнув:

— А, то це ти, розбишако довгопиский! — Клацнув курками, підняв рушницю вгору і шарах! шарах! із обох цівок, так що полум'я з них сягнуло до півгруші, а дим огорнув сторожку зо всіх боків, наче вона горіла.

Вепр кинувся навтьоки. Однокрил ще трохи й проїхався на ньому, тоді зіскочив на землю і разом з Кузькою пішов до сторожки.

— Молодці, хлопці! — похвалив їх Данило.— Бачте: хоч і слабенькі, та сміливенькі, та вдвох, а воно вже й гурт! — і погладив обох.

А в лісі тріщало галуззя під ратицями втікача, чвакало багно на болоті все далі й далі, і незабаром стало зовсім тихо. Одинокрил поліз у кубло й одразу ж заснув. А Кузька ще довго чхав од порохового диму, у вухах йому дзвеніло від пострілів, і весь він тремтів од недавнього страху та втоми. Тоді вкублився гарненько в сіні і так заснув, солодко похрюпуючи.